

5 Last tot uitzetting5.1 Algemeen

Voor uitzetting van een vreemdeling is in het algemeen een last van het daartoe bevoegde gezag vereist.

Een last tot uitzetting is een opdracht aan een ambtenaar belast met het toezicht op vreemdelingen (of de grensbewaking) om een vreemdeling uit Nederland te verwijderen.

De last tot uitzetting dient in alle gevallen schriftelijk te worden gegeven.

Alvorens een last tot uitzetting te geven moet de bevoegde autoriteit zich ervan overtuigen dat de betrokken vreemdeling niet behoort - of inmiddels is gaan behoren - tot een der categorieën ten aanzien waarvan is bepaald dat de uitzetting niet (aanstonds) mag plaatsvinden (zie hiervoor onder 3).

Blijkt na het geven van een last tot uitzetting dat een vreemdeling tot een der genoemde categorieën behoort of is gaan behoren, dan dient de last onverwijld te worden ingetrokken, c.q. de uitvoering daarvan te worden opgeschort.

In bepaalde gevallen is een last tot uitzetting niet vereist (zie hierna onder 5.3).

De bevoegdheid tot het geven van een last tot uitzetting berust in het algemeen bij het hoofd van plaatselijke politie, maar in een aantal gevallen bij de Minister van Justitie (zie hierna onder 5.4).

In de gevallen waarin het hoofd van plaatselijke politie - na het geven van een last tot uitzetting - in verband met nader bekend geworden omstandigheden twijfelt of de uitzetting mag plaatsvinden, dient hij zich aanstonds in verbinding te stellen met het ministerie van Justitie (zie A 2).

Ten aanzien van de last tot uitzetting wordt nog op het volgende gewezen:

- voor inbewaringstelling is meestal een last tot uitzetting vereist (art. 26, eerste lid, aanhef en onder a, Vw);
- de bevoegdheid tot het betreden van woningen e.d. is mede afhankelijk van het bestaan van een last tot uitzetting (art. 28, tweede lid, Vw);
- het document waarmee de last tot uitzetting gegeven is dient zorgvuldig in de administratie van het hoofd van plaatselijke politie te worden bewaard,

- zodat deze te allen tijde kan worden opgevraagd;
- wordt de last ingetrokken c.q. de tenuitvoerlegging daarvan opgeschort dan dient hiervan op het betreffende document een aantekening te worden gesteld;
 - rekening dient te worden gehouden met het gunnen van een redelijke termijn om te vertrekken (art. 24 Vw).

5.2 De beschikking tot uitzetting

In twee gevallen is voor de uitzetting een daartoe strekkende beschikking vereist (art. 29, eerste lid, aanhef en onder f en g, Vw j^o art. 81 Vb).

Een zodanige beschikking dient te worden gegeven indien het betreft de voorgenomen uitzetting van:

- een vreemdeling wiens verblijf hier te lande niet langer is toegestaan doordat hij heeft opgehouden te behoren tot een categorie waarop het bepaalde krachtens art. 10, tweede lid, Vw van toepassing is;
- een vreemdeling die, op de dag waarop zijn uitzetting is gelast, sedert drie maanden zijn hoofdverblijf in Nederland had, zonder dat hem krachtens een der bepalingen van de artt. 8-10 Vw verblijf was toegestaan mits hij in dat tijdvak heeft voldaan aan de voor hem geldende verplichtingen tot aanmelding en kennisgeving overeenkomstig het bepaalde krachtens deze wet.

In dit laatste geval is een beschikking tot uitzetting niet vereist indien ten aanzien van de desbetreffende vreemdeling reeds een andere voor herziening vatbare beschikking is gegeven, bijvoorbeeld een beschikking tot weigering van een vergunning tot verblijf.

Van een beschikking tot uitzetting kan herziening worden gevraagd (zie A 8).

Het verzoek om herziening heeft van rechtswege schorsende werking wat betreft de uitzetting (zie hiervoor onder 4).

5.3 Gevallen waarin geen last tot uitzetting vereist is

In gevallen waarin het verblijf van de vreemdeling reeds vanaf de aanvang af niet krachtens een der bepalingen van de artt. 8-10 Vw was toegestaan, is iedere ambtenaar, belast met de grensbewaking of met het toezicht op vreemdelingen, bevoegd de vreemdeling uit te zetten, tenzij de Minister van Justitie anders heeft bepaald (art. 23, vijfde lid, Vw).

Het betreft hier met name illegale grensoverschrijders, wier uitzetting aanstonds kan worden geëffectueerd.

In afwijking van het vorenstaande is een last tot uitzetting wel vereist in de gevallen genoemd in artikel 48 VV (zie hierna onder 5.4).

5.4 Gevallen waarin de Minister van Justitie bevoegd is tot het geven van een last tot uitzetting

5.4.1 Algemeen

In gevallen waarin de Minister van Justitie tot het geven van een last bevoegd is, zal deze last worden verstrekt aan het hoofd van plaatselijke politie der gemeente, waar de vreemdeling zijn woon- of verblijfplaats heeft.

In een aantal van de hierna onder 5.4.2 genoemde gevallen kan het mede vreemdelingen betreffen, die op illegale wijze zijn binnengekomen.

Ten aanzien van zodanige vreemdelingen zal er in de regel aanleiding bestaan de vereiste last tot uitzetting spoedshalve telefonisch te vragen (zie A 2).

Indien tot uitzetting wordt besloten wordt de last aanstonds schriftelijk (eventueel per telex) gegeven.

Indien de Minister van Justitie een beschikking heeft gegeven strekkende tot weigering of beëindiging van het verblijf wordt in de regel bij de toezending van deze beschikking aan het hoofd van plaatselijke politie, tevens de vereiste last tot uitzetting verstrekt.

5.4.2 Categorieën

De bevoegdheid tot het geven van een last tot uitzetting berust bij de Minister van Justitie, indien en zolang de vreemdeling behoort tot een der volgende categorieën:

- a. begunstigde EEG-onderdanen (zie deel B 4; 6.3.2.1 alsmede art. 23 Vw j^o artt. 20, derde lid, onder a, 22, tweede lid, onder a, 47 en 48, eerste lid, onder a, VV);
- b. houders van een geldige machtiging tot voorlopig verblijf wier 'vrije termijn' is verstreken of geëindigd (zie art. 23, eerste lid, Vw j^o de artt. 20, derde lid, onder b en 47 VV);
- c. vreemdelingen die door bemiddeling van de overheid zijn aangeworven in een land, waarmee Nederland een wervingsovereenkomst heeft gesloten en wier vrije termijn is verstreken (art. 23, eerste lid, Vw j^o de artt. 20, derde lid, onder c en 47 VV);
- d. vreemdelingen die het Nederlanderschap hebben bezeten of wier echtgenote het Nederlanderschap bezit

- of heeft bezeten (art. 23 Vw j^o de artt. 20, derde lid, onder d; 22, tweede lid, onder b; 47 en 48, eerste lid, onder a, VV);
- e. vreemdelingen tot wier gezin een Nederlander behoort of die in rechte lijn tot en met de tweede graad aan een Nederlander zijn verwant (zowel bloed- als aanverwantschap) (art. 23 Vw, j^o de artt. 20, derde lid, onder e; 22, tweede lid, onder c; 47 en 48, eerste lid, onder a, VV);
- f. vreemdelingen die zich overeenkomstig art. 6, tweede lid, of 22, tweede lid, Vw op vluchtelingenschap beroepen (art. 23, eerste en vijfde lid, Vw j^o de artt. 20, derde lid, onder f; 47 en 48, eerste lid, onder a, VV);
- g. vreemdelingen wier verwijdering op grond van het bepaalde bij of krachtens een door Nederland gesloten overeenkomst niet mag plaatsvinden zonder voorafgaand overleg met het bevoegde ministerie van het land waarheen zij verwijderd dienen te worden (het betreft hier verwijdering met gebruikmaking van een vereenvoudigde procedure, naar België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk of Oostenrijk) (zie ook hierna onder 10, alsmede art. 23, eerste lid, Vw j^o art. 47 VV en art. 23, vijfde lid, Vw j^o art. 48 VV);
- h. vreemdelingen wier verblijf niet langer is toegestaan door het verstrijken van de geldigheidsduur van hun vergunning tot verblijf en ten aanzien van wie de Minister van Justitie zich de bevoegdheid tot het verlengen van de geldigheidsduur der vergunning heeft voorbehouden (art. 23, tweede lid, Vw, j^o art. 21, tweede lid, onder a, VV);
- i. vreemdelingen wier vergunning tot verblijf, vergunning tot vestiging of wier toelating als vluchteling door de Minister van Justitie is ingetrokken;
- j. vreemdelingen die hebben opgehouden te behoren tot een categorie aan wie krachtens art. 10, tweede lid, Vw verblijf voor onbepaalde duur in Nederland was toegestaan (art. 23, vierde lid, Vw; zie ook de artt. 47 Vb en 24 a VV);
- k. vreemdelingen behorende tot de in art. 29, eerste lid, aanhef en onder g, Vw aangeduide categorie (art. 23, vijfde lid, Vw j^o art. 48, eerste lid, aanhef en onder c, VV);
- l. werkzoekende onderdanen van een lid-staat van de E.E.G. (art. 23, eerste lid, Vw j^o art. 47, tweede lid aanhef en onder c, VV en art. 23, vijfde lid, Vw j^o

- art. 48, eerste lid, aanhef en onder 3, VV;
- m. buitenlandse pleegkinderen (art. 23, eerste lid, Vw j art. 47, tweede lid en 20, derde lid, onder h, VV en art. 23, vijfde lid, Vw j art. 48, eerste lid, aanhef en onder a, VV).
- n. vreemdelingen op wie het beleid ten aanzien van slachtoffers van vrouwenhandel van toepassing is (zie B 22).

5.5 Gevallen waarin het hoofd van plaatselijke politie bevoegd is de last tot uitzetting te geven

Ten aanzien van vreemdelingen niet behorende tot een hierboven aangeduide categorieën, berust de bevoegdheid tot het geven van een last tot uitzetting bij het hoofd van plaatselijke politie indien:

- a. de krachtens art. 8 Vw j art. 46 Vb aan de vreemdeling toegestane vrije termijn is geëindigd (art. 23, eerste lid, Vw j art. 47, eerste lid, VV);
- b. de geldigheidsduur van de aan de vreemdeling verleende vergunning tot verblijf is verstreken en deze geen verzoek om verlenging heeft ingediend of het hoofd van plaatselijke politie afwijzend op zodanig verzoek heeft beslist (art. 23, tweede lid, Vw j artt. 21 en 22 VV);
- c. de aan de vreemdeling verleende vergunning tot verblijf door het hoofd van plaatselijke politie is ingetrokken (art. 23, derde lid, Vw j art. 22 VV);
- d. inbewaringstelling met het oog op verwijdering moet plaats hebben van een op illegale wijze binnengekomen vreemdeling, niet behorende tot een der categorieën, genoemd in art. 48, eerste lid, VV.

Het hoofd van plaatselijke politie dient bij het geven van een last tot uitzetting gebruik te maken van een formulier D 35.

5.6 Uitzetting door ambtenaren belast met het toezicht op vreemdelingen

Ingevolge art. 4 Vw zijn behalve de hoofden van plaatselijke politie ook de tot opsporing van strafbare feiten bevoegde ambtenaren van rijks- en gemeentepolitie belast met het toezicht op vreemdelingen.

Art. 23, vijfde lid, Vw bepaalt dat laatstgenoemde ambtenaren eveneens bevoegd zijn tot uitzetting van vreemdelingen, wier verblijf in Nederland reeds sedert hun binnenkomst ongeoorloofd was.

Voor de uitzonderingen op deze regel zie 5.4.2. en 5.5. Deze ambtenaren dienen van deze bevoegdheid uitsluitend gebruik te maken met inachtneming van de terzake door het hoofd van plaatselijke politie gegeven aanwijzingen en niet dan met inschakeling van c.q. na

overleg met de vreemdelingendienst ter plaatse waar de vreemdeling werd aangetroffen.

Indien de uitzetting van de vreemdeling om enigerlei reden niet onmiddellijk kan worden geëffectueerd, zal deze in elk geval steeds, met toepassing van het bepaalde bij en krachtens art. 19 Vw, naar een plaats bestemd voor verhoor dienen te worden overgebracht (zie A 5).

6. Redelijke termijn en vertrek naar een plaats buiten Nederland waar toelating gewaarborgd is

6.1 Algemeen

Tenzij het belang van de openbare rust, de openbare orde of de nationale veiligheid zich daartegen verzet, dient - bij het verstrekken van een last tot uitzetting - aan de vreemdeling een redelijke termijn te worden gegund om te vertrekken naar een plaats buiten Nederland waar zijn toelating is gewaarborgd (art. 24 Vw).